

Posouzení výzkumných organizací 2011

Koncepční záměr pracoviště na období 2012-2016

Pracoviště:

Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

1. Analýza dosavadní odborné činnosti pracoviště

I.

Koncepce činnosti Etnologického ústavu AV ČR, v.v.i., (dále jen EÚ AV ČR, v.v.i.) vychází především ze zřizovací listiny EÚ AV ČR, v.v.i., a výsledků evaluace EÚ AV ČR, v.v.i., která proběhla za účasti Akademické rady AV ČR, Vědecké rady AV ČR a mezinárodního hodnotitelského grémia, které zvážilo a vyhodnotilo na základě podrobného rozboru činnosti EÚ AV ČR, v.v.i., jeho silné i méně silné stránky vědecké činnosti. Z výsledků této evaluace vyplývá, že EÚ AV ČR, v.v.i., disponuje vynikajícím a vyrovnaným týmem odborníků, který je schopen výrazně přispět výzkumu, vývoji a inovacím v České republice a ovlivňovat celosvětové, resp. celoevropské trendy ve vývoji oboru.

2. Plán dlouhodobého koncepčního a odborného rozvoje pracoviště

II.

V souladu se zřizovací listinou bude EÚ AV ČR, v.v.i. v letech 2012 – 2016:

1) uskutečňovat vědecký výzkum v oblasti etnologie a hudební historie, využívat jeho výsledky a zajišťovat infrastrukturu výzkumu;

2) předmětem činnosti EÚ AV ČR, v.v.i., bude vědecký výzkum v oblasti etnologie, v oborech bezprostředně příbuzných (zejména etnografie, folkloristika, sociální a kulturní antropologie) a v oblasti hudební kultury, dějin hudby a hudební historiografie. Svou činností EÚ AV ČR, v.v.i., přispěje ke zvyšování všeobecné úrovně vzdělanosti, ke zkvalitnění výzkumu v České republice i v zahraničí a k jeho využití ve vědecké i společenské praxi. V letech 2012 – 2016 EÚ AV ČR, v.v.i., bude za svůj hlavní předmět činnosti i nadále shledávat získávání, zpracovávání a rozšiřování vědeckých informací, vydávání vědeckých publikací, oborových periodik a elektronických médií. I nadále bude v tomto období uskutečňovat oborovou dokumentační činnost v oblasti zvukových záznamů, plánové, kresebné i fotografické dokumentace. Soustředí se v této oblasti též na digitalizování, konzervování, třídění a další zpracovávání starších dokumentačních fondů a jejich zpřístupňování veřejnosti. Bude též uskutečňována konzultační i poradenská činnost, zpracovávány

vědecké posudky a stanoviska. EÚ AV ČR, v.v.i., bude taktéž pořádat vědecká setkání, konference, včetně mezinárodních. Úkoly budou realizovány samostatně i ve spolupráci s vysokými školami, případně s dalšími subjekty působícími v oblasti vědy, výzkumu a inovací.

III.

Hlavní důraz v EÚ AV ČR, v.v.i., bude ve smyslu zřizovací listiny kladen na základní výzkum, jehož výsledky budou v souladu se zákonem 130/2002 Sb. poskytovány široké veřejnosti a zájemcům o výsledky vědy, výzkumu a inovací za zákonem stanovených podmínek. Vedle základního výzkumu bude podporován i aplikovaný výzkum. EÚ AV ČR, v.v.i., bude v rámci svých možností dbát, aby jeho výsledky byly uplatňovány v co nejširší míře v praxi v České republice i v dalších zemích EU.

IV.

Vědecká činnost EÚ AV ČR, v.v.i., se v letech 2012 – 2016 uskuteční na třech pracovištích, v budově Na Florenci 3, 110 00 Praha 1, v budově na Puškinově náměstí 9, 160 00 Praha 6 a v budově Veveří 97, 602 00 Brno. Ve veškerých uvedených budovách bude rozvíjena odpovídající vědecká infrastruktura a vytvářeny podmínky pro optimální vědeckou práci a dosahování excelentních vědeckých výsledků.

V.

Koncepční a organizační zabezpečení vědecké práce garantuje v souladu se zákonem o v.v.i. a se zřizovací listinou ředitel ústavu, Rada pracoviště a Dozorčí rada EÚ AV ČR, v.v.i., v rozsahu jejich pravomocí daných zákonem.

VI.

Vědecká činnost EÚ AV ČR, v.v.i., v letech 2012 – 2016 naváže na výzkumný záměr EÚ AV ČR, v.v.i., AV0Z 90580513 Kulturní identita a kulturní regionalismus v procesu formování etnického obrazu Evropy, jenž se zaměřoval na poznání české společnosti a její kultury ve vztahu k ostatním evropským i mimoevropským národům. Jeho zaměření cílené především na zkoumání lokálních, regionálních, národních i menšinových kultur bude dále rozvíjeno především z úhlu pohledu sociální změny, dynamické interakce různých typů kultur, které se střetávají a ovlivňují v rámci jednoho státu i za jeho hranicemi, vytvářejí si vlastní rozhraní jdoucí často napříč národními státy a ovlivňující každodennost obyvatel Evropy i dalších zemí světa.

Sociokulturní změny a jejich dopady na etnokulturní profil lidských společenství a jejich každodennost, které jsou ústředním tématem výzkumu Etnologického ústavu AV ČR, v.v.i. v letech 2012 – 2016, budou studovány v široké historické perspektivě a v rámci tematických oblastí studovaných v EÚ AV ČR, v.v.i., tak, jak jsou zmiňovány ve zřizovací listině a jak byly identifikovány v rámci evaluace EÚ AV ČR, v.v.i., v letech 2010 – 2011.

3. Personální zajištění plánovaných aktivit

VII.

Problematika sociální změny a její dynamiky z úhlu pohledu etnologie a hudební historie bude v letech 2012 – 2016 studována v následujících oblastech:

1. V oblasti historicko etnologické a kulturně historické s důrazem na využití etnokartografické a dalších odpovídajících metod a technik na pomezí etnologie, kulturní historie a antropologie. Historicko etnologické studium se zaměří na hmotnou kulturu, lidovou religiozitu, lidové umění a další oblasti etnologického výzkumu raného novověku a novověku, včetně slovesné folkloristiky. Zabezpečí oddělení historické etnologie. Garant: PhDr. Jiří Woitsch, PhD.

2. V oblasti současných etnických procesů, kontaktů majoritního obyvatelstva a menšin, minoritních a marginálních skupin s přihlédnutím k migračním procesům, tvorbě menšin včetně krajanských skupin v zahraničí a střetávání se norem a vzorů v městském prostředí a moderní urbanizované společnosti. Zabezpečí oddělení etnických studií. Garant: Doc. PhDr. Zdeněk Uherek, CSc.

3. V oblasti etnomuzikologie a etnochoreologie s důrazem na teorii oboru, na hudební a taneční projevy různých historických vrstev, jejich formální a obsahovou analýzu, na kritické tištěné i zvukové edice a terénní výzkum hudebně tanečních projevů současnosti. Zabezpečí oddělení etnomuzikologie. Garant: doc. PhDr. Lubomír Tyllner, CSc.

4. V oblasti studia kontinuity a diskontinuity jevů duchovní a sociální kultury, současné etnokulturní tradice a v oblasti etnorevitalizačních procesů v urbánním a rurálním prostředí se zvláštním zaměřením na Moravu a Slezsko, folklorně živé oblasti a mezietnické kulturní areály a to z hledisek evropské etnologie, slovesné a hudební folkloristiky. Zabezpečí pracoviště Brno. Garant: PhDr. Jana Pospíšilová, PhD.

5. V oblasti hudební kultury českých zemí 17. – 20. století se zaměřením především na hudbu 18. století, klíčové osobnosti a hudební druhy 19. století a na vývoj hudby v českých zemích ve 20. století. Zabezpečí oddělení hudební historie. Garant: prof. PhDr. Jarmila Gabrielová, CSc.

VIII.

Přestože základní oblastí výzkumu budou v letech 2012 – 2016 české země a regiony Evropy, EÚ AV ČR, v.v.i., si klade za cíl sledovat též globální procesy, skupiny a děje v mimoevropských souvislostech a hledat porovnávací materiál v celosvětovém měřítku tak, aby i nadále mohl dodávat podněty celosvětové vědecké obci a tuto obec svými výsledky obohacovat jak po stránce faktografické, tak i metodologické.

IX.

Tato koncepce byla schválena Radou pracoviště dne 23. května 2011 per rollam.

V Praze dne 24. 5. 2011

Doc. PhDr. Zdeněk Uherek, CSc.
ředitel a předseda Rady pracoviště EÚ AV ČR, v.v.i.